

פרשת תרומה תשפה – בונים את המקדש עכשיו

1. שמות כה: דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה, מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את **תרומתי**: וזאת התרומה אשר תקחו מאתם זהב וכסף ונחשת: ותכלת וארגמן ותולעת שני ושש ועזים: וערת אילים מאדמים וערת תחשים ועצי שטים: שמן למאר בשמים לשמן המשחה ולקטרת הסמים: אבני שהם ואבני מלאים לאפד ולחשן: ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם - **שמות רבה לד:** בשעה שאמר הקב"ה למשה עשה לי משכן, התחיל מתמיה: כבודו של הקב"ה מלא עליונים ותחתונים והוא אומר עשה לי משכן?! וכך שלמה אומר (מלכים א ח, כז): 'כי האמנם ישב אלוקים על הארץ?! הנה השמים ושמי השמים לא יכלכלוך - אף כי הבית הזה אשר בניתי?!'

ילקוט שמעוני: מי שנאמר בו 'לה' הארץ ומלואה', 'אשר לו הים והוא עשהו' - צריך לבשר ודם?!

2. רש"י שמות כה,ב: שהתנדבו **שלוש עשרה** דברים האמורים בעניין זהב וכסף ונחשת וכל המנויין. **סנהדרין סט,ב:** בצלאל בן שלוש עשרה, דכתיב 'איש איש ממלאכתו אשר המה עושים' ו'איש' בן יג. **רבנו בחיי ויקרא ו:** דע כי כל מיני הקרבנות הם י"ג כמספר י"ג **מדות הרחמים** [כמו יג מדות שהתורה נדרשת בהם], חמשה מהן באות מקמח - מנחת סולת, מנחת מרחשת, מחבת, חלות, רקיקין. שמונה מהם הם בעלי חיים: עולה, חטאת, אשם, תודה, שלמים, בכור, מעשר, פסח.

רבנו בחיי פסוק ז: כלל הדברים בפרשה זו טו ... כי המשכן דוגמת **בריאת העולם** ... לרמז 'כי ב-ה' ה' צור עולמים' [שהעולם נברא באותיות י-ה-ה'], כנגדן נמצאו ט"ו פעמים ת"ק שנה בשבעה רקיעים העליונים, כי כל רקיע מהלך חמש מאות שנה ובין רקיע ורקיע ת"ק שנה - הרי י"ג פעמים, ויש למעלה מראשי החיות רקיע ת"ק הרי י"ד פעמים ומתחת רגלי החיות ת"ק הרי ט"ו. זהו רמז 'ורגליהם רגל ישרה' [ישרה] הוא 'יה' שהוא טו פעמים ו'שר' שהם חמש מאות שנה [הרי ט"ו פעמים ת"ק וה' למעלה מהכל. כנגדן תקנו חכמי האמת בישתבח ט"ו שבחים שיש בו ובאחרונה אנו אומרים 'לשמך הגדול'. **כלי יקר:** ומורה קצת על זה אותן ט"ו מעלות שהיו מן עזרת נשים לעזרת אנשים, ושנבנה ע"י שלמה שהיה בדור ט"ו לאברהם [מדרש שמות רבה טו, כו: אברהם, יצחק, יעקב, יהודה, פרץ, חצרון, רם, עמינדב, נחשון, שלמון, בועז, עובד, ישי, דוד ושלמה]. וכתבו עוד המפרשים שגם האדם שנקרא עולם קטן בנוי על תבנית ציור זה [איש' הוא אות י' ו'אשה' היא אות ה'].

ליקוטי שיחות טז/473: כל יהודי הוא משכן ומקדש לו יתברך, ככתוב 'ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם', וכשם שבמקדש היו שלושה דיורים - עזרה, קודש וקודש הקודשים, כך במקדש הפרטי של כל אדם: ה'עזרה' שבה עמד מזבח החיצון היא העבודה של חיצוניות הלב. ה'קודש' בו עומד מזבח הפנימי, בו העבודה של פנימיות הלב, ו'קודש הקודשים' בו נמצא הארון הוא בחינת היחידה שבנפש שהיא תמיד שלמה ובה לא שולטת יד האויב.

3. רמב"ם דעות סוף פרק ג: צריך האדם שיכוון לבו וכל מעשיו לידע את ה'... כשישא ויתן או יעשה מלאכה לא יהיה בלבו לקבוץ ממון בלבד, אלא שיכול לרכוש דברים שהגוף צריך להם מאכילה ושתיה ושיבת בית ונשיאת אשה. וכן כשיאכל וישתה ויבעול לא ישים בלבו כדי ליהנות בלבד ... אלא כדי להברות גופו ואיבריו בלבד וכן יבעול כדי להברות גופו ולקיים את הזרע... נמצא המהלך בדרך זו כל ימיו עובד את ה' תמיד... ועל ענין זה צוו חכמים ואמרו (בפרקי אבות) 'וכל מעשיך יהיו לשם שמים' והוא שאמר שלמה בחכמתו (משלי) 'בכל דרכיך דעהו והוא יישר אורחותיך'.

ליקוטי שיחות ג/907: כשם ששלושה עשר או חמישה עשר פריטי התרומות נעשו קדושים **בעצמם**, כך בנוגע למקדש שכל אחד אמור ליצור מדברי הרשות: לא מספיק להיזהר מניהול המסחר בדרכים שאינם כשרות, אלא תכלית העבודה היא שבמסחר עצמו יורגש אלוקות. ולא רק שהמסחר יהיה **לשם** שמים, אלא שהגשמיות עצמה תבטא קדושה, ככתוב 'בכל דרכיך דעהו'. הערה 37: בזה יומתק מה שהרמב"ם הקדים מאמר המשנה דכל מעשיך ללשון הכתוב דבכל דרכיך (אף שצריך להיות להיפך, כמו בטור ושולחן ערוך אורח חיים סימן רלא), אלא שסדר העבודה צריך להיות מהקל אל הכבד.

ספר המאמרים תרנ"ט/ב: ידוע ההפרש בין השפעת השכל מרב לתלמיד, שהיא שפע **רוחניות** ובין השפעת הטיפה שהיא השפעה **גשמית**. דהשפעת השכל היא רק **הארה** לבד והארה שאינו נעשה מזה מציאות חדשה, דמי שאינו בעל מוחין, כמה שישפיע לו לא יועיל מאומה וכמאמר העולם 'ראש אי אפשר לשתול'. משא"כ בהשפעה גשמית נשפע **מהות המוחין ממש עד שמוליד נפש שלם במוחין** וכל **כחות נפשו**, עד שנעשה הבן כמו האב ממש ... והשפעה זו נמשכת בטיפה גשמית משום **דהמשכת העצם אינה יכולה להיות דרך הרוחניות כי אם בגשמיות דווקא, ד'נעוץ תחילתן בסופן'.**